

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes uzruna Nobela prēmijas literatūrā laureāta Gintera Grasa zīmējumu izstādes “Kalkuta un patiesības metamorfozes” atklāšanā 2003.gada 2.septembrī, Melngalvju namā

Jūsu ekselence Vācijas vēstnieka kungs,
Godātie Berlīnes, Gdaņskas un Rīgas mēri,
Dāmas un kungi!

Man ir tiešām prieks kā Valsts prezidentei būt klāt šīs izstādes atklāšanā, kas liecina par izcilu sadarbību starp trīs Eiropas valstīm. Pareizāk varbūt būtu teikt, ka šī ir īpaša sadarbība starp trīs pilsētām trīs dažādās valstīs, un tas šķiet tik ļoti piemēroti tādas personības kā Gintera Grasa mākslas darbu izstādes atklāšanai, jo šis mākslinieks ir ne tik vien duāls sava talanta izpausmē reizē vizuālās un arī vārda literatūras mākslās, bet viņa paša dzīves gājums un viņa dzimtas saknes kā cilvēkam ir ļoti daudzpusīgas un sarežģītas.

Ginters Grass ir dzimis Gdaņskā toreiz, kad tā vēl bija Dancīga, un tamdēļ zina no savas dzimtas un savas pieredzes, ko ir nozīmējusi Eiropas sašķelšana un bruņoto konfliktu radītās sekas tiem ļaudīm, kas ir dzīvojuši šajās degpunktā krustuguņu pilsētās un zemēs. Savā personīgā dzīves gājumā Ginters Grass ir atspoguļojis šo unikālo vietu Eiropas kartē, kur saskaras slāvu un ģermāņu kultūras, bet reizē atskan arī senprūšu kultūras mantojuma pēdas.

Šodien mums būs iespēja redzēt mākslinieku tādā aspektā, kuru mums vēl nav bijis iespējams iepazīt. Ar viņa literārajiem darbiem, protams, burtiski visa pasaule jau gadu desmitiem ir ļoti labi pazīstama, tajā skaitā arī Latvija – ar viņa literārā darba latviskajiem tulkojumiem.

Ir interesanti, ka šodienas izstādē pavīd Kalkutas vārds, un šī pilsēta, varētu teikt, populārāajā mitoloģijā ir saistīta ar daudzām tumšām lietām, ar *black hole of Calcuta* un melno dievieti Kali, un varbūt arī tajā ziņā māksliniekam tieši tas ir bijis svarīgs pievilksanas punkts. Tajā pašā laikā tas ir arī mierinājums viņam caur savu vizuālo mākslu savu skatienu kā eiropietim pievērst arī citām pasaules daļām un redzēt visur kopīgo cilvēcisko pārdzīvojumu. Šodien mēs esam raduši iespēju iepazīties ar Gintera Grasa šīs vizuālās mākslas vienu no izpausmēm, un līdz ar to mēs redzam, cik ļoti vērtīga var būt šī sadarbība kultūras jomā, kas tagad paveras jaunajā Eiropā, kurā ir zudis gan Eiropas mūris, gan dzelzs priekšskars un kur Eiropa var no jauna atrast savus kultūras sakarus visos iespējamajos veidos.

Sirsnīgs paldies visiem tiem, kas ir piedalījušies šīs izstādes veidošanā, un es novēlu, lai skatītāji šeit, Latvijā, pēc iespējas kuplākā skaitā ar šeit izstādīto iepazītos.

Valsts prezidentes Ir šīs izstādes patronese.